

Normal crisi permanent

LLUÍS FOIX / Periodista

AVUI, Dimecres, 9 d'abril del 2008

La democràcia és un estat de crisi permanent, un mirall dels conflictes que viu qualsevol col·lectivitat, des de la més petita a la més àmplia, una gestió dels interessos contraposats dels ciutadans que són arbitrats per la política. No és realista equiparar o confondre les crisis reflectides en els mitjans de comunicació amb la marxa o la salut d'una societat. Llegia fa poc unes paraules del premi Nobel d'economia, Amartya Sen, que deia que la democràcia és el govern que discuteix i debat, i que votar és només una part d'un espai molt més ampli. Acabem de sortir d'unes eleccions generals i en les files dels perdedors s'analitza el perquè de la derrota, se celebren congressos avançats, es perfilen noves candidatures, nous programes, renovacions, lluites entre els que volen arrencar-se darrere els futurs vencedors. El que compta són les cohorts de partidaris, de gent agraïda i de confiança, les clienteleles organitzades, finançades, recompensades, atretes pels encants del poder.

JA DEIA PLATÓ QUE LA CEGUESA de la política habitual consisteix que els seus defensors lluiten pel poder com si fos un gran bé i no tenen en compte que la realitat no sempre és reflectida en la política. Una passejada per les hemeroteques de l'Anglaterra victoriana podrien confondre l'estudiós o l'acadèmic d'avui. El temps més gloriós de l'Imperi Britànic està farcit de tota mena de terrabastalls polítics al Parlament per les lluites entre els dos grans homes d'aquella època, Gladstone i Disraeli, per guerres de conquesta llunyanes, escàndols financers, crims publicats amb tota crueltat en els diaris, incendis, robatoris, desgràcies de tota

mena i pobresa estructural dibuixada esplèndidament per Charles Dickens i, a la vegada, marcat per un capitalisme desenfrenat i sense escrúpols que s'enriqueix desmesuradament. Sota aquest món de soroll i d'escàndols, hi havia una Anglaterra que treballava, que investigava, que viatjava, que descobria nous mons i que estava protegida per principis polítics i morals basats en la llibertat, que no és només per a un mateix sinó també per als altres. No eren temps de democràcia d'opinió com els d'ara.

QUE ESQUERRA REPUBLICANA estigui en període congressual per disputar-se el lideratge del partit després de la desastrosa nit electoral del 9 de març, hauria de ser el més normal del món. I que siguin quatre els que vulguin guanyar el congrés de forma democràtica amb totes les travetes pròpies de la lluita política, no és cap monstruositat. El més preocupant, però, és que ERC està en el govern i no se sap què passarà si els que guanyen el congrés decideixen, per exemple, abandonar el president Montilla, que quedaria en una posició més que compromesa tot i que el poder és el poder i ningú no tindrà pressa a abandonar un munt de cadires que estan còmodament ocupades per militants republicans. La situació a CiU no és per fer volar coloms. Duran Lleida va mantenir els diputats i és la tercera força política al Parlament de Madrid. El problema és que el seu resultat no servirà per ser imprescindible en la governació de l'Estat. En el congrés de CDC es veurà també el malestar de la militància en veure que la unitat de la federació té més d'una esquadra que, de moment, no es fan més gruixudes.

EL MATEIX ES PODRIA DIR del Partit Popular, que s'estripa els budells malgrat que Mariano Rajoy ha començat una renovació cap al centre, l'única cosa que li pot fer guanyar les properes eleccions i que és gairebé

maleïda pels mitjans de comunicació i predicadors de tota mena, els quals voldrien manar sobre la política i no explicar-la. Davant d'aquest espectacle no són només els polítics els que perden el crèdit davant la societat, sinó també aquells que, sense responsabilitat, volen manar des dels micròfons, des de les trones o des dels diaris. Mentrestant, el país fa el que pot, veu com s'atansa una crisi econòmica molt seriosa, calcula com farà front a les hipoteques, si perdrà o mantindrà la feina, si la sequera acabarà afectant l'aixeta de la cuina, què pot passar si l'atur es desboca i afecta principalment els nouvinguts, com es podrà compaginar el poder adquisitiu amb una inflació que comença a ser inquietant.

MALGRAT TOT AIXÒ, HI HA moltes coses que funcionen, la convivència no és cap problema seriós, les infraestructures es van acabant lentament però inexorablement, la gent no reflecteix la crisi que es contempla en la política. Però no cal desanimar-se perquè la crisi i la política són sempre simultànies. El que seria decebedor és si la societat visqués amb la mateixa passió i virulència les baralles de la política reflectides en els mitjans. Davant d'aquesta situació, també el gran triomfador de les eleccions a Catalunya, el Partit dels Socialistes, presidit per José Montilla, té previst celebrar el seu congrés. Potser serà menys sorollós però intueixo que serà el més decisiu. En aquest congrés, el PSC haurà de fer valdre els seus 25 diputats que representen els interessos de la majoria dels catalans. Estic veient com el president Zapatero menysté algunes de les aspiracions bàsiques dels socialistes catalans. D'acord. Però arribarà un dia, potser abans que acabi l'any, en què el president Montilla haurà de respondre a una disjuntiva que se li plantejarà. Haurà de decidir, potser, què és primer: el PSOE o Catalunya.